

การวิเคราะห์ผู้ชมข่าวต่างประเทศทางโทรทัศน์ :
กรณีศึกษานิสิตบัณฑิตศึกษาเฉพาะโครงการสำหรับผู้บริหาร

นายกฤษฎา กิตติวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-123-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017771

117261649

THE ANALYSIS OF TELEVISION FOREIGN NEWS' AUDIENCES :
A CASE STUDY OF THE GRADUATE STUDENTS IN
SPECIAL EXECUTIVE PROGRAMS

Mr. Kritchada Kittiwat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-123-7

กฤชดา กิตติวัฒน์ : การวิเคราะห์ผู้ชมข่าวต่างประเทศทางโทรทัศน์ : กรณีศึกษานิสิตบัณฑิตศึกษาเฉพาะโครงการสำหรับผู้บริหาร (THE ANALYSIS OF TELEVISION FOREIGN NEWS AUDIENCES : A CASE STUDY OF THE GRADUATE STUDENTS IN SPECIAL EXECUTIVE PROGRAMS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ศิริชัย ศิริกายะ, 145 หน้า, ISBN 974-579-123-7

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะองค์กรและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการผลิตข่าวต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ 5 สถานี ในส่วนกลางในปัจจุบัน โดยศึกษาจาก เอกสารและการสัมภาษณ์ รวมทั้งวิเคราะห์ เนื้อหาข่าวต่างประเทศ และผู้ชมข่าวต่างประเทศ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรสำหรับผู้บริหารในมหาวิทยาลัย จำนวน 112 คน

ผลการวิจัย พบว่า องค์กรข่าวต่างประเทศ เป็นองค์กรแฝงซ่อนอยู่ในองค์กรข่าวของสถานีโทรทัศน์ และมีเจ้าหน้าที่ประกอบด้วย บรรณาธิการข่าวต่างประเทศและเจ้าหน้าที่แปลและเรียบเรียงข่าวการผลิตที่แท้จริง เป็นหน้าที่ของสำนักข่าวต่างประเทศ การผลิตของสถานี เป็นเพียงการคัดเลือก แปล และจัดลำดับข่าวเท่านั้น และมีเนื้อหาข่าวต่างประเทศเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ในทุกสถานี

ผลการวิเคราะห์ผู้ชมพบว่า ผู้ชมมีความคิดเห็นต่อมิติของความต้องการ ทรรศนคติ และสิทธิของการสื่อสาร เกี่ยวกับข่าวต่างประเทศ ทั้งในทางที่เพิ่มขึ้นและลดลง กลุ่มผู้ชมที่ต้องการให้มิติทั้งสามเพิ่มขึ้น ต้องการชมข่าวต่างประเทศประเภทข่าวเศรษฐกิจ, เวลาการออกอากาศในช่วงค่ำ (18.00-21.00 น.), คุณค่าของข่าวต่างประเทศเกี่ยวกับความสดเพิ่มขึ้นมากที่สุด ส่วนกลุ่มผู้ชมที่ต้องการให้มิติทั้งสามลดลง ต้องการชมข่าวต่างประเทศประเภทข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, เวลาการออกอากาศในช่วงบ่าย (14.00-16.00 น.) และคุณค่าของข่าวเกี่ยวกับความแปลกประหลาดของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ลดลงมากที่สุด

สิ่งที่ต้องเร่งแก้ไขสำหรับกลุ่มผู้ชมที่มีความต้องการมิติทั้งสามเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข่าวต่างประเทศประเภทข่าวกีฬา, เวลาการออกอากาศในช่วงกลางวัน (12.00-14.00 น.) และคุณค่าของข่าวเกี่ยวกับความชัดเจนของข่าว ส่วนสิ่งที่ต้องเร่งแก้ไขสำหรับกลุ่มผู้ชมที่มีความต้องการมิติทั้งสามลดลง ได้แก่ ข่าวต่างประเทศประเภทข่าวราชสำนัก, เวลาการออกอากาศในช่วงบ่าย (14.00-16.00 น.) และคุณค่าของข่าวเกี่ยวกับความหลากหลายในแง่มุมของข่าว

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต กฤชดา กิตติวัฒน์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.ศิริชัย

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

KRITCHADA KITTIWAT : THE ANALYSIS OF TELEVISION FOREIGN NEWS' AUDIENCES : A CASE STUDY OF THE GRADUATE STUDENTS IN SPECIAL EXECUTIVE PROGRAMS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SIRICHAIR SIRIKAYA, Ph.D. 145 PP.

The objective of this research was to study the organizations and the factors concerning the foreign news production of five television stations in the central part by studying from documents, interviewing and analyzing the content of foreign news and its audience. The sample of the audience in this study were 112 executives who were studying in the special executive programs in the universities.

The result was that the foreign news organization was a subsidiary of the news organization in the television stations whose staff were foreign news editors, translators and rewriters. The production of the foreign news organization was only to select, to translate and to sequence the news transmitted from the foreign news agencies and there was no much difference in the foreign news content broadcast by each station

As for the audience, they could be divided into two groups according to their opinions about the need, the foreign news resource and the right in communication. One group mostly required that the economic foreign news, the twilight broadcasting time (6.00-9.00 P.M.) and the news value concerning the immediacy of foreign news should increase. The other mostly required that the foreign scientific and technological news, the afternoon broadcasting time (2.00-4.00 P.M.) and the news value concerning the unusualness of the events should decrease.

As for the improvement, the audience who required the need, the resource and the right in communication to increase suggested that the foreign sport news, the noon broadcasting time (12.00 A.M. - 2.00 P.M.) and the news value concerning clearness be improved. The audience who required the need, the resource and the right in communication to decrease suggested that the foreign royal news, the afternoon broadcasting time (2.00 - 4.00 P.M.) and the news value concerning the variety in news dimension be improved.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ กฤษดา กิติวัฒน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ส.ร. ส.ร.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์ผู้ชมข่าวต่างประเทศทางโทรทัศน์ : กรณีศึกษานิสิตบัณฑิตศึกษา" นี้ ไม่สามารถสำเร็จลงได้หากไม่ได้รับความช่วยเหลือ และความร่วมมือ รวมทั้งกำลังใจจากบุคคลหลายฝ่าย

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ศิริชัย ศิริภายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้จุดประกายความคิดที่จะวิจัยเรื่องนี้ขึ้น ตั้งแต่แรกเริ่มและเป็นผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่งานวิจัยนี้ด้วยดีมาโดยตลอด รวมทั้งขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และที่จะขาดไม่ได้คือ ขอขอบคุณคณาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาอันมีค่าแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่โครงการสำหรับผู้บริหารที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี และขอบคุณฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 สถานี ที่มีความเอื้อเฟื้อเป็นที่ตั้ง

ขอบคุณเพื่อน ๆ นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เป็นทั้งกำลังใจและผู้ช่วยวิจัยที่ดี

ขอบคุณเพื่อน ๆ ประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เป็นเกินกว่าคำว่าเพื่อน ผู้ให้กำลังใจ และความช่วยเหลืออย่างไม่หวังสิ่งตอบแทน

ขอบคุณพี่ชาย น้องชาย และน้องสาวต่อความช่วยเหลือ และกำลังใจอันดียิ่ง

และสุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ที่เคารพรักรยิ่ง ผู้ให้กำลังใจที่ดีที่สุด และ ให้สมบัติอันมีค่าที่สุดในชีวิตของผู้วิจัยคือ การศึกษา จนทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้

กฤชดา กิตติวัฒน์

19 เมษายน 2534

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาที่วิจัย	8
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
คําจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
ข้อตกลงเบื้องต้น	11
ข้อสันนิษฐาน	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	12
งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง	18
3 ระเบียบวิธีวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
การรวบรวมข้อมูล	33
วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์	36
การสร้างแบบสอบถาม	36
ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม	37
หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์	38
ความคลาดเคลื่อนที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในการวิจัยนี้	38

4	ลักษณะของรายการข้าวต่างประเทศทาง โทรทัศน์ในปัจจุบัน ใน ในแง่ขององค์กรข้าวต่างประเทศและกระบวนการผลิตข้าว ต่างประเทศ	39
	ข้าวต่างประเทศทาง โทรทัศน์ในปัจจุบัน	39
	สภาพทั่วไปของการทำงานในองค์กรต่างประเทศ	39
	การคัดเลือกข้าวต่างประเทศ	42
	การคัดเลือกข้าวต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ไทย ทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท.	43
	การคัดเลือกข้าวต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 5	47
	การคัดเลือกข้าวต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 7	50
	การคัดเลือกข้าวต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท.	52
	การคัดเลือกข้าวต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ แห่งประเทศไทย ช่อง 11 (สทท.)	53
	สรุปการคัดเลือกข้าวต่างประเทศทาง โทรทัศน์ ...	59
	การเรียงลำดับข้าวต่างประเทศ	60
	เวลาในการเสนอข้าวต่างประเทศ	63
	บทบาทของสำนักข้าวต่างประเทศ	66
	เนื้อหาของข้าวต่างประเทศ	73
5	ความต้องการข้าวต่างประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสาร	78
	ผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการใช้สื่อของผู้ชมข้าวต่าง- ประเทศ	79
	ผลการวิจัยเกี่ยวกับการชมข้าวต่างประเทศจากสถานี โทรทัศน์ 5 สถานี ในส่วนกลางของผู้ชมข้าวต่างประเทศ	80
	ผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการข้าวต่างประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสาร ...	81

ประเภทของข้าวต่างประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน	82
เวลาในการออกอากาศข้าวต่างประเทศ	86
คุณค่าของข้าวต่างประเทศ	90
ดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย	95
ดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายของประเภทของข้าว ต่างประเทศในปัจจุบัน	97
ดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายของเวลาในการ ออกอากาศ	98
ดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายของคุณค่าของข้าว ต่างประเทศในปัจจุบัน	99
 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	 104
 รายการอ้างอิง	 111
ภาคผนวก	119
ประวัติผู้เขียน	145

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกข้าวต่างประเทศ	56
2	เวลาที่ออกอากาศข้าวทางสถานีโทรทัศน์ 5 สถานีในปัจจุบัน .	65
3	การวิเคราะห์ประเภทของข้าวต่างประเทศในปัจจุบัน	73
4	สัดส่วนของจำนวนข้าวต่างประเทศทางโทรทัศน์ในปัจจุบัน . . .	74
5	ความบ่อยครั้งในการชมข้าวต่างประเทศทางโทรทัศน์	79
6	จำนวนผู้บริหารกับปริมาณการรับชมข้าวต่างประเทศทางสถานี โทรทัศน์ 5 สถานี ในส่วนกลาง	80
7	ค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่างประเทศ, ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสารที่มีต่อ ประเภทของข้าวต่างประเทศ (เนื้อหา) ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามเพิ่มขึ้น	82
8	การจัดอันดับค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่าง- ประเทศ, ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสาร ที่มีต่อประเภทของข้าวต่างประเทศ (เนื้อหา) ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามเพิ่มขึ้น	83
9	ค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่างประเทศ, ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสารที่มีต่อ ประเภทของข้าวต่างประเทศ (เนื้อหา) ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามลดลง	84
10	การจัดอันดับค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่าง- ประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสาร ที่มีต่อประเภทของข้าวต่างประเทศ (เนื้อหา) ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามลดลง	85
11	ค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่างประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสารที่มีต่อเวลา ในการออกอากาศข้าวต่างประเทศตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามเพิ่มขึ้น	86

12	การจัดอันดับค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่าง- ประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสาร ที่มีต่อเวลาในการออกอากาศข้าวต่างประเทศ ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามเพิ่มขึ้น.....	87
13	ค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่างประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสารที่มีต่อเวลา ในการออกอากาศข้าวต่างประเทศตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามลดลง	88
14	การจัดอันดับค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่าง- ประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสาร ที่มีต่อเวลาในการออกอากาศข้าวต่างประเทศตามความคิดเห็น ของผู้บริหารที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามลดลง	89
15	ค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่างประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสารที่มีต่อคุณค่า ของข้าวต่างประเทศตามความคิดเห็นของผู้บริหารที่เห็นว่ามีมิติ ทั้งสามเพิ่มขึ้น	90
16	การจัดอันดับค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่าง- ประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสาร ที่มีต่อคุณค่าของข้าวต่างประเทศ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามเพิ่มขึ้น	91
17	ค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่างประเทศ ทรัพยากร ข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสารที่มีต่อคุณค่าของข้าว ต่างประเทศตามความคิดเห็นของผู้บริหารที่เห็นว่ามีมิติทั้งสาม ลดลง	92
18	การจัดอันดับค่าเฉลี่ย (MEAN) ของความต้องการข้าวต่าง- ประเทศ ทรัพยากรข้าวต่างประเทศ และสิทธิของการสื่อสาร ที่มีต่อคุณค่าของข้าวต่างประเทศ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่เห็นว่ามีมิติทั้งสามลดลง	94
19	ดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายของประเภทของข้าวต่างประเทศ ในปัจจุบัน	97

ตารางที่

ณ
หน้า

20	ดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายของ เวลาในการออกอากาศ...	98
21	ดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายของคุณค่าของข่าวต่างประเทศ ในปัจจุบัน	100